

Jean-Pierre Buyle: “Het Justitiepaleis van Brussel moet zijn pracht terugvinden”

Het Justitiepaleis in Brussel, dat in 1883 werd ingehuldigd, lijkt stilaan vergroeid met de steigers die al meer dan 35 jaar naast dit prachtige gebouw staan. Vertragingen, administratieve problemen, afwijzingen van de autoriteiten ... Er zijn vele redenen waarom de werkzaamheden nog steeds stilliggen. Wij ontmoetten de heer Jean-Pierre Buyle, voormalig voorzitter van de Balie van Brussel en stichtend directeur van de Poelaert Stichting, die erg ijvert voor het behoud van het Paleis. Volgens Jean-Pierre Buyle moeten er dingen veranderen met als doel de werkzaamheden in 2040 te voltooien.

Kunt u de Poelaert Stichting omschrijven? Wat is haar relatie met het Justitiepaleis?

De Poelaert Stichting werd op 26 september 2011 opgericht door de Franse en de Nederlandse Orde van Advocaten van de Balie van Brussel. De stichting werd opgericht door Dirk Van Gerven en mijzelf als reactie op het verlaten van het Justitiepaleis door de overheid en enkele zeer slechte ideeën die de regering bedacht, waaronder de beroemde internationale ideeënwedstrijd voor

de toekomst van het Paleis. De regering had veel geld geïnvesteerd in deze wedstrijd, maar die leverde niets op aangezien de eerste prijs werd toegekend aan een project dat bestond uit de afbraak van het Paleis om de straten en huizen van de 19e eeuw weer op te bouwen. Voor justitie was er geen plaats meer. De regering wilde ook de basis van het paleis behouden voor culturele en commerciële activiteiten om zo het renovatieproject van het paleis te kunnen financieren. Dit leek ons een onsamenhangend en zinloos idee.

De stichting moest echt volledig onafhankelijk zijn. Het is een burgerbeweging die bestaat uit verantwoordelijke actoren (hoge magistraten, kunstenaars, architecten, ministers van Staat, professoren, advocaten ...). We werken al 10 jaar met grote vastberadenheid aan een visie voor de toekomst van het Paleis. Hiervoor werden reeds talrijke documenten opgesteld, die je kan terugvinden op onze website (www.poelaert.brussels). En er werden een aantal boeken gepubliceerd om bewustzijn te creëren bij de autoriteiten.

Welke verklaring is er voor de vertraging van de werken?

Ten eerste denk ik dat het Justitiepaleis als een probleem wordt ervaren door de politieke macht en dat niemand er echt in geïnteresseerd is. De afgelopen jaren hebben we gezien dat de federale regering veel heeft geïnvesteerd in Vlaanderen en

Jean-Pierre Buyle, voormalig voorzitter van de Balie van Brussel en stichtend directeur van de Poelaert Stichting

Wallonië door overal nieuwe rechtbanken te bouwen of te renoveren (Antwerpen, Gent, Bergen, Luik, Brugge, Nijvel ...). Voor deze projecten was geld geen probleem, terwijl in Brussel letterlijk de wil bestond om gewoon niets te doen. Het Justitiepaleis is een gigantisch gebouw dat in die tijd een echt uithangbord was voor België. Vandaag is niemand in staat de renovatie ervan te budgetteren, wat de politieke autoriteiten grote zorgen baart. Maar er komt wel schot in de zaak, mede dankzij ons werk. Het onderwerp wordt steeds actueler en er worden goede beslissingen genomen. De autoriteiten zijn bereid onze ideeën te volgen.

Hoe vlot de renovatie vandaag?

De renovatie gebeurt in verschillende fasen. In de eerste plaats is er de meest zichtbare fase: de renovatie van de gevels. De huidige regering heeft besloten om met de hoofdgevel te beginnen, met als doel de werkzaamheden in 2023 af te ronden. De werkzaamheden werden afgelopen voorjaar aangevat en het is de bedoeling om de steigers te versterken zodat de pijnpunten van het gebouw kunnen worden vastgesteld en kan worden bepaald wat moet worden gerestaureerd. Er zal een lichtplan worden opgesteld om bepaalde lijsten te kunnen vervangen, met aandacht voor decarbonisatie en het milieu. Voorlopig loopt alles volgens plan.

Vervolgens zijn de drie andere gevels aan de beurt. De renovatie duurt ongeveer 2,5 jaar per gevel. Aanvankelijk was het de bedoeling dat de voorgevel aan de Wolstraat als volgende zou worden gerenoveerd, maar Stichting Poelaert heeft gevraagd om voorrang te geven aan de gevel aan de Wynantsstraat. Joseph Poelaert had zich de ingang van het

Paleis van Justitie vanaf deze kant van het gebouw voorgesteld. De staatssecretaris heeft het omkeren van de gevels goedgekeurd en wij wachten nog op de validatie van de Regie der Gebouwen. De vier gevels moeten klaar zijn tegen 2030, op de tweehonderdste verjaardag van de Belgische onafhankelijkheid. Zodra de gevels klaar zijn, is ook voorzien om het grote plein af te sluiten door de poort te vervangen die Joseph Poelaert oorspronkelijk had voorzien en die in 1936 werd verwijderd.

Ook het project om de vier rechtszalen te beveiligen, vordert goed. Het project heet 'box in the box' en situeert zich op niveau -1 van het Paleis. De voorlopige oplevering zal deze zomer plaatsvinden en de zalen zullen aan het begin van het nieuwe gerechtelijke jaar in september in gebruik worden genomen. Tegelijkertijd werden ook zes studies gefinancierd door de Stichting Poelaert en de Kunstwijk. We hebben net een zeer grote architecturale studie ontvangen, gebaseerd op een honderdtal oorspronkelijke plannen van het Paleis. Het betreft een zeer omvangrijk document met verrassende en interessante aanbevelingen, waarin rekening wordt gehouden met de identiteit en de moderniteit van het Paleis. Deze studies zullen de Regie der Gebouwen helpen met de start van de renovatiewerken van het interieur van het Paleis. Die werkzaamheden zullen minimaal 10 jaar in beslag nemen en moeten tegen 2040 voltooid zijn. Dit onderdeel bestaat uit zes fasen en is bijzonder gecompliceerd aangezien de werkzaamheden gelijktijdig lopen met de ingebruikname van het paleis. Intussen zijn wij ook al meer dan een jaar de behoeften van de bewoners aan het bepalen samen met de huurders van het paleis. Ons werk hierrond is afgerond en een werkdocument is voorgelegd aan de FOD

Justitie ter goedkeuring. Dit document zal vervolgens worden voorgelegd aan de afgevaardigden van de FOD Financiën, zodat de begroting kan worden goedgekeurd.

"Tenslotte zijn er twee organen in het leven geroepen door minister Geens, die destijds verantwoordelijk was voor Justitie en de Regie der Gebouwen. Er is het 'Steerco', dat wordt voorgezeten door de Stichting Poelaert en waarin alle actoren van justitie, zowel politieke als administratieve, zijn verenigd. We komen iedere maand samen om besluiten te nemen over de renovatie van het paleis. Het andere orgaan, 'Team Poelaert', zal bestaan uit twee afgevaardigden van de Regie der Gebouwen, twee afgevaardigden van de FOD Justitie en één afgevaardigde van de Stichting Poelaert. Helaas heeft de FOD Justitie lang geaarzeld bij de benoeming van zijn afgevaardigden, waardoor de oprichting van dit orgaan vertraging opliep. Dit probleem is nu van de baan en wij zullen in het najaar met de werkzaamheden kunnen beginnen.

Speelt de jeugd een rol in de toekomst van het paleis?

Absoluut. Wij werken voor de jongeren, de justitie van morgen. Wij gaan actief aan de slag met de feedback die wij krijgen. Veel jongeren komen met ons praten over mobiliteit, toegang voor gehandicapten, fietsparkeerplaatsen, artificiële intelligentie, alternatieve conflictoplossing ... Wij willen een rechtssysteem dat rekening houdt met jongeren, hun hoop en ambities.

Is 2040 als eindstation van de werken een realistische doelstelling?

Ik denk dat we moeten leven op overtuiging en hoop. Beetje bij beetje vordert het werk en natuurlijk zullen er nog obstakels en teleurstellingen volgen, zoals in een liefdesrelatie (lacht). Het Justitiepaleis zal na mij altijd voortleven. Het gebouw is nog steeds ongelooflijk modern en heeft niets van zijn schoonheid verloren. Helaas is er van generatie op generatie schade aangericht en het is belangrijk dat dit wordt rechtgezet. Ik hoop van harte dat onze beleidsmakers rekening zullen houden met al onze ideeën, zodat het gebouw opnieuw alle Belgen trots kan maken. ■